

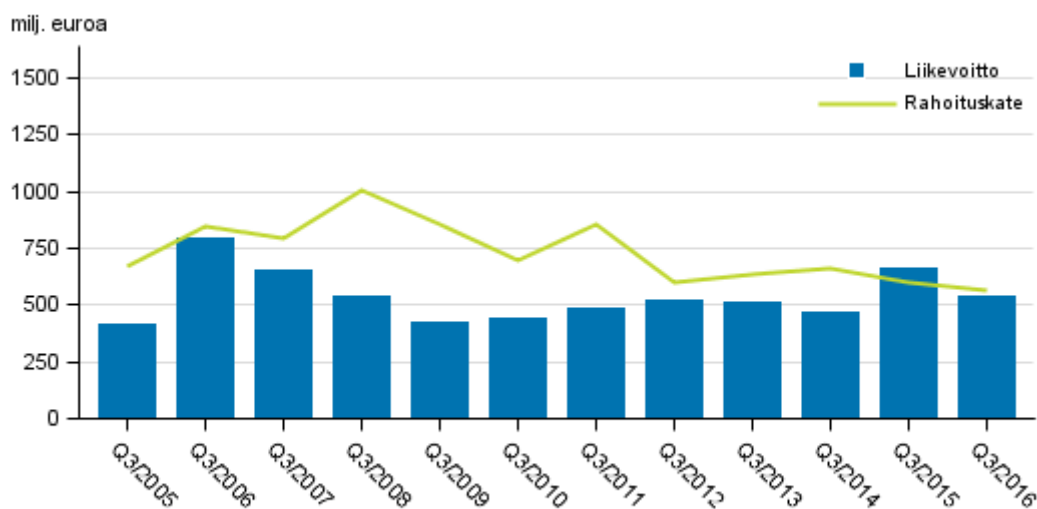
Luottolaitosten tilinpäätökset

2016, 3. vuosineljännes

Kotimaisten pankkien rahoituskate supistui 6,4 prosenttia ja liikevoitto 17,7 prosenttia vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä

Kotimaisten pankkien rahoituskate oli vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä 562 miljoonaa euroa. Rahoituskate supistui 6,4 prosenttia ja liikevoitto 17,7 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen luottolaitosten tilinpäätöstilastosta.

Kotimaisten pankkien rahoituskate ja liikevoitto 3. neljännes 2005-2016, milj. euroa

Korkotuotot ja korkokulut

Kotimaisten pankkien korkotuotot olivat kolmannella neljänneksellä 1,1 miljardia euroa, mikä on 150 miljoonaa euroa ja 12,2 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Edellisestä neljänneksestä korkotuotot vähenivät 42 miljoonaa euroa. Korkokulut olivat neljänneksen aikana 514 miljoonaa euroa, mikä on 112

miljoonaa euroa ja 17,8 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Edellisestä neljänneksestä korkokulut vähenivät 33 miljoonaa euroa.

Ensimmäiseltä kolmelta neljännekseltä kertyneet korkotuotot olivat 3,4 miljardia euroa, mikä on 0,3 miljardia euroa ja 9,2 prosenttia vähemmän kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana. Vastaavasti kolmelta neljännekseltä kertyneet korkokulut olivat 1,7 miljardia euroa, mikä on 0,2 miljardia euroa ja 11,1 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Palkkiotuotot

Palkkiotuotot olivat vuoden kolmannella neljänneksellä 454 miljoonaa euroa, mikä on 2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Edelliseen neljännekseen verrattuna palkkiotuotot vähenivät 20 miljoonaa euroa. Kolmelta ensimmäiseltä neljännekseltä kertyneet palkkiotuotot olivat 1,4 miljardia euroa, mikä on saman verran kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana.

Hallintokulut

Kotimaisten pankkien hallinnon kulut olivat kolmannella neljänneksellä 580 miljoonaa euroa. Edelliseen neljännekseen verrattuna kulut vähenivät 64 miljoonalla eurolla, mutta vuodentakaiseen verrattuna kasvoivat 14 miljoonalla eurolla. Ensimmäiseltä kolmelta neljännekseltä kertyneet hallinnon kulut olivat 1,8 miljardia euroa, mikä on 2,6 prosenttia enemmän kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana.

Liikevoitto

Liikevoitto eli voitto jatkuvista toiminnoista ennen veroja oli vuoden kolmanneksella neljänneksellä 542 miljoonaa euroa, kun toisella neljänneksellä voitto oli 538 miljoonaa euroa. Kotimaisten pankkien ensimmäiseltä kolmelta neljännekseltä kertynyt liikevoitto oli yhteensä 1,9 miljardia euroa, mikä on 0,6 miljardia euroa ja 25,2 prosenttia vähemmän kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana.

Tase

Taseiden yhteenlaskettu arvo oli 492 miljardia euroa. Tase oli 7,2 prosenttia pienempi vuodentakaiseen nähden. Oman pääoman osuus taseiden loppusummasta oli 5,5 prosenttia. Vuosi sitten oman pääoman osuus taseiden loppusummasta oli 4,9 prosenttia.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kotimaisten talletuspankkien tuloslaskelma 1.1.- 30.9.2016, 1000 euroa.....	4
Liitetaulukko 2. Kotimaisten talletuspankkien tase 1.1.- 30.9.2016, 1000 euroa.....	6

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Kotimaisten pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 3. neljännes 2005-2016, milj. euroa.....	8
Liitekuvio 2. Kotimaisten pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009–2016, milj. euroa.....	8
Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset.....	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kotimaisten talletuspankkien tuloslaskelma 1.1.- 30.9.2016, 1000 euroa

	1.1.- 30.9.2016			
	Liikepankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Kotimaiset pankit yhteensä
Korkotuotot	2 537 878	676 685	159 382	3 373 945
Korkokulut	1 552 782	105 232	37 487	1 695 501
RAHOITUSKATE	985 096	571 453	121 895	1 678 444
(Kulut niistä oman pääoman ehtoista instrumenteista, jotka ovat lunastettavissa)	- ¹⁾	-	-	-
Osinkotuotot	233 329	225 002	4 954	463 284
Palkkiotuotot	956 061	366 684	72 393	1 395 138
(Palkkiokulut)	520 943	48 058	12 923	581 925
Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaamiseen pois taseesta liittyvät voitot tai (-) tappiot, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina ja -velkoina, netto	70 831	6 204	12 095	89 130
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen ja -velkojen voitot ja (-) tappiot, netto	774 484	3 708	182	778 374
Voitot / (-) tappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista, netto	-11 195	-94	122	-11 167
Voitot / (-) tappiot suojauslaskennasta, netto	6 449	-4	-182	6 263
Kurssierot [voitto / (-) tappio], netto	15 214	-13	-242	14 960
Rahoitusvaroihin kuulumattoman omaisuuserän taseen poiskirjaamisesta syntyneet voitot / (-) tappiot	1 429	57	312	1 798
Muut liiketoiminnan tuotot	100 838	65 777	21 408	188 023
(Muut liiketoiminnan kulut)	39 412	123 916	29 489	192 817
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ, NETTO	2 572 181	1 066 800	190 524	3 829 505
(Hallinnon kulut)	1 216 720	529 814	99 844	1 846 378
josta:Palkat ja palkkiot (sis. henkilösivukulut)	614 259	277 908	52 846	945 013
josta: Muut hallintokulut	602 461	251 905	46 998	901 365
(Poistot)	49 415	26 991	4 650	81 056
(Varaukset / (-) varausten peruutukset)	-27	-	-	-27
(Rahoitusvarojen arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruuntuminen, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina)	47 187	25 439	5 011	77 637
(Tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin tehtyjen sijoitusten arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)	-	-	-	-
(Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)	-86	6 376	1 452	7 742
Tuloslaskelmaan kirjattu negatiivinen liikearvo	-	-	-	-
Voiton tai (-) tappion osuus sijoituksista tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin	71 500	-	-	71 500
Voitto / (-) tappio myytävänä oleviksi luokitelluista pitkäaikaisista omaisuuseristä ja luovutettavien erien ryhmistä	-	-	-	-
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA ENNEN VEROJA	1 330 472	478 180	79 567	1 888 219
(Tilinpäätössiirrot)	-	-	-	-
(Yhteisön jatkuviin toimintoihin liittyvä verokulu / (-) tuotto)	246 421	31 679	16 647	294 747

	1.1.- 30.9.2016			
	Liikepankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Kotimaiset pankit yhteensä
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA VEROJEN JÄLKEEN	1 084 052	446 501	62 920	1 593 472
Satunnainen voitto tai (-) tappio verojen jälkeen	-	-	-	-
Voitto tai (-) tappio lopetetuista toiminnoista verojen jälkeen	-	-	-	-
KOKO VUODEN VOITTO TAI (-) TAPPIO	1 084 052	446 501	62 920	1 593 472

1) ei yhtään havaintoa

Liitetaulukko 2. Kotimaisten talletuspankkien tase 1.1.- 30.9.2016, 1000 euroa

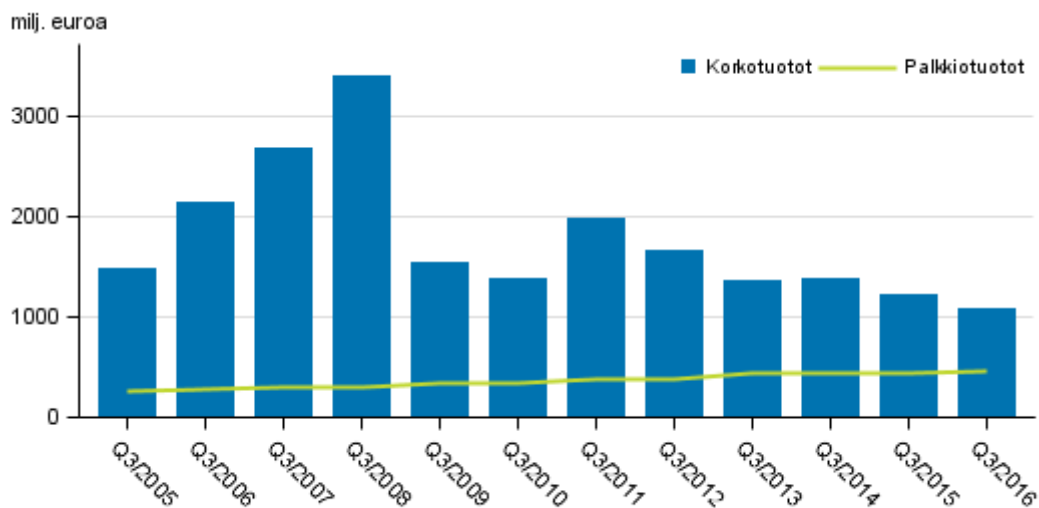
	1.1.- 30.9.2016			
	Liikepankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Kotimaiset pankit yhteensä
VASTAAVAA				
Käteinen, kassan saldot keskuspankeissa ja muut vaadittaessa maksettavat talletukset	69 412 550	1 497 959	620 221	71 530 729
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvarat	151 668 177	150 679	216	151 819 072
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	268 202	7 777	17 805	293 784
Myytavissä olevat rahoitusvarat	26 292 934	6 749 568	1 563 650	34 606 152
Lainat ja muut saatavat	141 434 001	57 936 029	8 038 705	207 408 735
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	942 493	55 645	22 581	1 020 718
Johdannaissopimukset - suojauslaskenta	1 861 782	144 187	91 675	2 097 644
Suojauskohteen käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa (varat)	43 932	- ¹⁾	-	43 932
Sijoitukset tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyhtiöihin	1 762 692	17 297	1 409	1 781 398
Sijoituspalveluristeyksien sijoitukset tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyhtiöihin	-	-	-	-
Aineelliset hyödykkeet	122 006	793 110	132 049	1 047 165
Aineettomat hyödykkeet	206 135	8 722	16 061	230 919
Muut varat	19 757 496	90 177	42 401	19 890 074
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja luovutettavien erien ryhmät	-	-	-	-
Verosaamiset	67 337	15 237	2 393	84 966
VARAT YHTEENSÄ	413 839 736	67 466 388	10 549 165	491 855 289
VASTATTAVAA				
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvelat	129 743 590	59 448	112	129 803 150
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	1 787 343	-	-	1 787 343
Jaksotettuun hankintamenuun kirjatut rahoitusvelat	240 381 710	56 578 927	9 144 404	306 105 041
Johdannaissopimukset - suojauslaskenta (velat)	672 484	4 448	1 439	678 371
Suojauskohteen käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa (velat)	922 842	3 396	69 831	996 069
Varaukset	103 632	13 729	317	117 679
Verovelat	73 481	32 752	19 845	126 078
Vaadittaessa takaisinmaksettava osakepääoma	-	-	-	-
Muut velat	22 847 628	1 914 856	377 631	25 140 115
Velat, jotka sisältyvät myytävänä olevaksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään	-	-	-	-
Poistoero	-	-	-	-
Vapaaehtoiset varaukset	-	-	-	-
VELAT YHTEENSÄ	396 532 711	58 607 556	9 613 580	464 753 847
Pääoma	3 227 166	3 299 450	113 643	6 640 258
Ylikurssirahasto	1 157 282	.	10 320	1 167 602
Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit (muu kuin pääoma)	-	-	-	-
Muu pääoma	42 204	-	-	42 204
Kertyneet muun laajan tuloksen erät	101 644	116 081	54 675	272 400
Kertyneet voittovarot	10 508 309	2 951 451	374 694	13 834 454

	1.1.- 30.9.2016			
	Liikepankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Kotimaiset pankit yhteensä
Uudelleenarvostusrahastot	-	-	-	-
Muut rahastot	1 186 468	2 045 350	319 335	3 551 153
(-) Omat osakkeet	-383	-	-	-383
Emoyrityksen omistajille osoitettava voitto tai tappio	1 084 335	446 501	62 920	1 593 755
(-) Ennakko-osingot	-	-	-	-
Vähemmistön osuudet [määräysvallattomien omistajien osuudet]	-	-	-	-
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	17 307 025	8 858 832	935 586	27 101 443
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	413 839 736	67 466 388	10 549 165	491 855 289

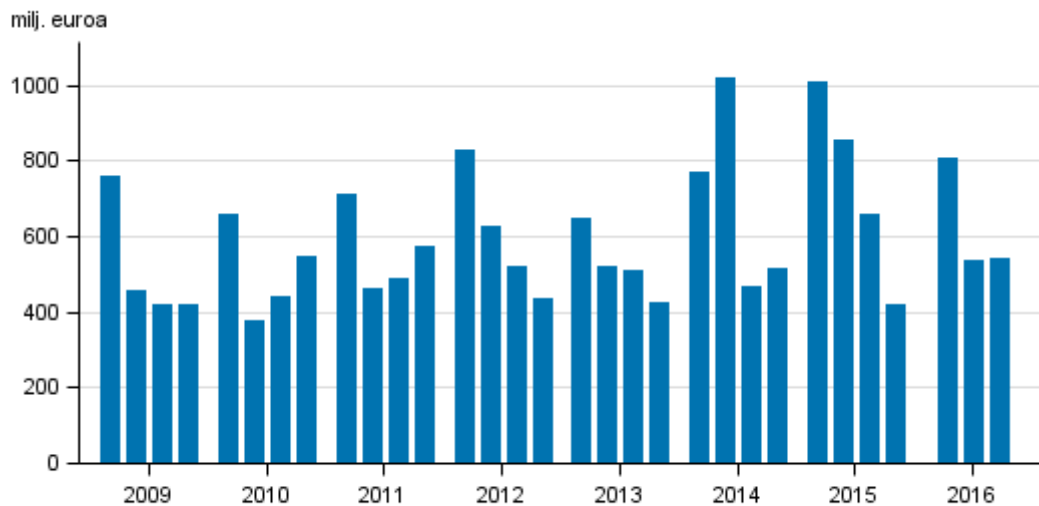
1) ei yhtään havaintoa

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Kotimaisten pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 3. neljännes 2005-2016, milj. euroa

Liitekuvio 2. Kotimaisten pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009–2016, milj. euroa

Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset

1. Tilastotietojen relevanssi

Luottolaitosten tilinpäätöstilasto kuvaa Suomessa toimintaa harjoittavien luottolaitosten sekä suomalaisten luottolaitosten ulkomaisten sivukonttorien toiminnan kehitystä. Tilasto sisältää varsinaisen tuloslaskelman ja taseen lisäksi liitetietoja, joissa tarkemmin eritellään mm. tuotot ja kulut. Viimeisessä neljänneksessä tarkastellaan liiketoiminnan jakautumista alueellisesti sekä esitetään muita luottolaitosten toimintaa kuvaavia tunnuslukuja.

Tilaston tulkinnan kannalta on tärkeää huomata, että luottolaitoksia ei tarkastella tilastossa konserneina vaan itsenäisinä instituutioina. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että neljännesvuosittaiset tuloslaskelmatiedot esitetään tilastossa yleensä kumulatiivisina. Siten alkuvuonna lopettaneiden luottolaitosten tuloslaskelmat ovat tilastossa mukana kyseisen vuoden loppuun asti. Koska tase kuvaa tietyn hetken varoja ja velkoja, tasetietoja ei voida esittää kumulatiivisina, vaan tase kertoo kunkin neljänneksen päätöspäivän tilanteen. Lopettaneet luottolaitokset putoavat siis pois tilastossa esitettävästä taseesta heti lopettamista seuraavalla neljänneksellä. Tästä erosta johtuen tuloslaskelman tilikauden voitto ei välttämättä täsmää täysin taseen tilikauden voittoon.

Tiedonkeruun määrittelyvaiheessa on huomioitu mm. Euroopan kansantalouden tilinpitoasetuksen, nk. FISIM-asetuksen, neljännesvuosittaisen rahoitustilinpidoon, alueellisen panos-tuotoksen sekä EU:n rakennetilastoasetuksen luottolaitosliitteen edellyttämät tiedot. Lisäksi osa kerättävistä tiedoista toimii Finanssivalvonnan valvontatoimen pohjana.

Käytetty tilinpäätöskaava perustuu valtiovarainministeriön asetukseen luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä sekä Finanssivalvonnan em. asetusta täydentävään määräykseen. Tiedot kerää Finanssivalvonta kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa. Liitetietojen osalta tiedonkeruun määrittelee Tilastokeskus.

Tiedonantovelvollisuus perustuu tilastolakiin (280/2004/14§) sekä Finanssivalvonnan määräykseen ja valtiovarainministeriön asetukseen.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tiedot kerätään kokonaistutkimuksena suorana tiedonkeruuna kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa. Tiedot kerätään sähköisesti.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston laatu on hyvä. Tilasto perustuu luottolaitosten kirjanpitoon. Aineistolle tehdään tarkastusvertailuja luottolaitosten julkaistuihin tilinpäätöksiin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tarkat julkaisupäivät näkyvät tämän sivuston kohdassa "Tulevat julkistukset".

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilasto julkaistaan verkkojulkaisuna Tilastokeskuksen sivuilla. Vuoden 2008 loppuun asti tiedot julkaistiin myös osana Rahalaitokset painojulkaisua.

Tuloslaskelma- ja tasetietojen aikasarjat ovat saatavilla vuodesta 1999 alkaen tilaston verkkosivulla tietokantataulukkona. Lisäksi Tilastokeskus tuottaa pyynnöstä muita aikasarjoja luottolaitosten liiketoimintaa kuvaavista luvuista.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston liite- ja tietokantataulut on muutettu vastaamaan paremmin Finanssivalvonnan FINREP-tiedonkeruulomakepohjaa. Muutokset ovat pieniä, eivätkä juurikaan vaikuta Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston vertailukelpoisuuteen aikaisempiin neljänneksiin nähden.

Vuoden 2016 toisesta neljänneksestä lähtien Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnista poistettiin liitetietotaulukoita. Muutoksen vaikutuksesta luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston Liitetaulukoita 3, 4 ja 5 (Kotimaisten talletuspankkien korkotuottojen ja -kulujen erittely, palkkiotuottojen ja -kulujen erittely sekä hallintokulujen erittely) ei ole saatavilla. Jäljelle jääneet FINREP-tilaukukset muuttuivat jonkin verran. Muutokset eivät aiheuttaneet merkittäviä muutoksia luottolaitosten tilinpäätökset -tilastoon ja vertailukelpoisuus aikaisempiin neljänneksiin pääosin säilyi.

Vuoden 2014 alussa aineiston tietosisältö muuttui Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnin myötä. Tästä johtuen aikasarjat osin katkeavat eivätkä tiedot ole täysin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin verrattuna. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskaavalla tuotetut tiedot on saatavilla vuosista 2005-2013 ja 1995-2004.

Vuoden 2005 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskaavan muutoksen takia. Silloin otettiin käyttöön luottolaitosten tilinpäätösraportoinnissa uusi IAS/IFRS-tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskaavalla tuotetut tilinpäätöstilastot luottolaitoksista on saatavissa vuosilta 1995-2004. Vuodesta 1974 vuoteen 1995 tuotettiin tilinpäätösjulkaisuja luottolaitoksista siten, että rahoitusyhtiöt ja luotto-osakeyhtiöt eivät sisällyneet yhtenäistettyyn kehikkoon. Nämä eivät vielä olleet yhtenäisen luottolaitoslainsäädännön piirissä. Ennen vuotta 1974 kustakin pankkiryhmästä tuotettiin erillinen julkaisu, joiden sisällöt poikkesivat jossakin määrin toisistaan myös tilinpäätöskaavan osalta. Tilastokeskus on julkaissut ns. pankkitilastoja vuoden 1970 tiedoista alkaen kaikista pankkiryhmistä. Pankkitilastojen taival alkoi vuoden 1868 säästöpankkitalastosta, joka oli säästöpankkien tarkastajan kertomus säästöpankkien tilasta ja hoidosta.

Lopettaneiden yritysten käsittelyä muutettiin tilaston tuloslaskelmatietojen osalta kolmannella neljänneksellä 2007. Muutos toteutettiin takautuvasti vuoden 2006 alusta alkaen. Aiemmin lopettaneet yritykset putosivat välittömästi lopettamisen jälkeen pois tuloslaskelmatilastosta. Nyt lopettaneiden luottolaitosten tiedot lasketaan mukaan kumulatiiviseen tuloslaskelmatilastoon aina lopettamisvuoden viimeiseen neljännekseen asti. Muutos ei vaikuta tasetietoihin. Muutos parantaa peräkkäisten neljännesten vertailua vuoden sisällä.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilasto on tuotettu vallitsevan tilinpäätösstandardin mukaisesti ja on vertailukelpoinen muihin luottolaitosten tilinpäätöstilastoihin nähden. Tilastossa luottolaitoksia tarkastellaan itsenäisinä instituutioina, ei konserneina.

Lisätietoja

Jarkko Kaunisto 029 551 3551

Anu Karhu 029 551 3325

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

rahoitusmarkkinat@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Luottolaitosten tilinpäätökset, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-372X (pdf)